

YARIM KALAN DOSTLUK

İhsan SEZAL*

Bir "Armağan"a yazı yazılması hiç kolay değildir; hele bu "armağan" değerli bir bilim, düşünce ve eylem adamı için, Prof. Dr. Haşmet Başar için ise. Ben bu zorluğu büyük ölçüde anılara sığınarak aşmaya çalışacağım. Müşterek zaman dilimlerine ve o zaman dilimlerinin dostluğa uzanışın temellerini attığı anılara..

1978 yılının Kasım ayı Ankara'da karlı ve çetin bir kışın işaretleriyle başlarken, Bursa en azından Şehir içinde daha munis bir kış görüntüsü sergiliyor; tıpkı bu hava farklılığını yansıtırcasına Siyasal Bilgiler Fakültesi, her an patlamaya hazır gerilim yüklü bir atmosferin içinde iken Bursa Üniversitesi, İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi taşralı sükunetini bozmama kararlılığını gösteriyordu.

Her iki fakültenin asistanlık imtihanlarını aynı günlerde kazanmış, tercihimin ilkin değil, ama büyük ölçüde ikinci sebebin etkisinde Bursa için kullanmıştım.

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi'nin Patronajında kurulan ve gelişen Fakültenin "Sosyal Siyaset" kürsüsüne asistan olarak resmen göreve başladığımda Bursa'daki daimi kadroda bir doçent ve iki doktor asistan bulunuyordu. Hemen tanıştığım bu kadronun doktor asistanlarından biri Cemil Kıvanç diğeri ise Haşmet Başardı. Tek doçentimiz ise, daha sonra Fakülte'nin ilk kadrolu dekanı olacak sayın Nurhan Akçaylı idi. Ama hem kürsü, hem fakülte İstanbul İktisat Fakültesi'nin o dev kadrosundan oluşuyordu asıl. Biz genç asistanlar ve akademik kadro bu İstanbul kadrosunun feyiz ve şevk veren varlığı ile besleniyorduk.

"Hürriyet Kampüsü"nü barakalarında ve Altıparmak'taki "Sosyal Siyaset Enstitüsü"nü odalarında – hele o günkü şartlarda- çok zor bulunabilecek bir akademik ve entellektüel zenginlik ortamında başlamıştı Haşmet Başar'la olan yakınlığımız. Yakınlık diyorum, çünkü ilk tanışmaların ve mesai beraberliklerinin sonrası pek anlaşılmaz o ilk günlerde.

İkimizin de ailece Bursa'ya yerleşmiş olmamız ve Bursa Üniversitesi'ne uzun vadeli bir açıdan bakmamız yakınlaştırmacı unsurlarından biri olmakla birlikte, bu yakınlaşmayı adım adım dostluğa götüren asıl unsur zaman içinde ortaya çıkan akademik anlayış ve bilimsel düşünüş biçimimiz olmuştu zannediyorum. İdeolojinin her şeyleri toz duman eden ve gitgide eğitimi yapılamaz durumlara sokan o kaosu bizi derinden rahatsız ediyor bütün bunlara rağmen çalışmalarımızı kesintisiz sürdürmenin mücadelesini veriyorduk.

Bütün bunlar olurken beni en çok sevindiren ise Haşmet Başar'ın o bütün öğrencileri aynı mesafede tutan, aynı sıcaklığı hepsine yayan ölçülü tutumu oluyordu.

Haşmet Başar'ın nasıl bir çalışma ve iş başarma azmiyle dolu olduğunu daha ilk günlerde görmüştüm. Yeni bir üniversitenin kurumsallaşma sürecinde payımız olsun ister ve birşeyler yapmaya gayret ederken çoğu zaman farklı düşünce ve görüşlerimizi aynı ortak akıl noktasında buluşturabiliyor; uzlaşmanın taviz değil, bir gayeyi gerçekleştirmenin akıl temeli olduğunu kabul ediyorduk.

Türkiye, 70'li yılların, bilhassa Üniversiteleri çökerten o kaos ortamına 12 Eylül 1980 müdahalesi ile son vermiş görünürken 1982 Yüksek Öğretim düzenlemesi Bursa Üniversitesi için başka tür bir kaosu başlatmış oluyordu. Yeni Yapılanma içinde Kürsüler sona ermiş; bölümler, ana bilim dalları ve bilim dalları oluşmuştu. Biz de Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü olmuştuk. Konumuz yeni bir kimlik kazanırken, bu gelişmelere paralel dostluğumuz da daha sağlam bir şekilde ilerliyordu.

Aynı bölüm içinde gittikçe perçinlenmeye başlayan ve farklı boyutlar kazanma istidatı taşıyan bu akademik ve entellektüel dostluk tam da ailevi dostluklarla ve çocukların katkılarıyla güçlenme

* Prof. Dr., Başkent Üniversitesi.

safhasında iken “İslam Kalkınma Bankası”nda önemli bir görev fırsatı ile biter gibi olmuştu.

1984 yılında Üniversite'den ayrılmış ve Cidde'ye, İslam Kalkınma Bankası'na ailesiyle birlikte uzun sürecek bir misyona gitmişti Haşmet Başar.

İslam Kalkınma Bankası'na gitmesiyle sona ermiş gibi görünen dostluk, sanki bir bakıma yeniden başlıyor gibi olacak; kısa bir süre sonra Cidde'den ısrarla benim de İslam Kalkınma Bankası'na başvurmamı isteyecekti. Bu istek ve ısrarını kırmayacak, ben de gitmek için teşebbüse geçecektim. En çok ta orada sevdiğimiz dostlarımız Başar Ailesi olduğu için; ve o sevgili dostlarımızın bizi samimiyetle orada yanlarında görmek istedikleri için ve gitmeleri ile yarım kalan dostluğu tamamlama fırsatını yeniden yakalamak ve yaratmak için.

Bu iki taraflı istek maalesef gerçekleşemeyecek ve Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevi bizi de Bursa'dan Ankara'ya taşımış olacaktı. Ne hikmettir ki, Cidde'de Haşmet Başar ile İslam Kalkınma Bankası'nda birlikte çalışma hesapları yaparken, Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı'nda (Bursa'da aynı bölümün ilklerinden ve aynı odanın paylaşılanı iken Doçent olduktan sonra Almanya'ya Münster Üniversitesi'ne giden) Cemil Kıvanç ile (Müsteşar) birlikte çalışacaktım.

Gerçekleşmeyen bu beraber çalışma planına rağmen Haşmet Başar ile dostluğumuz aralıklı olsa da devam edecekti.

En son Ölümünden bir-iki ay önce Ankara'da bir toplantı sonrası yemeğinde birlikte olmuş daha sık görüşebilme ve dostluğumuzu pekiştirmenin yollarını bulma kararında birleşmiştik. Heyecanla danışmanlık şirketinden ve orada birlikte yapılabilecek faaliyetlerden söz etmişti. HABA international onun için yeni bir heyecan kaynağı olmuştu.

Ölümü ise o kadar vakitsiz gelmişti ki benim için... Tamamlanmamış bir dostluğumuz vardı ve biz o dostluğu tamamlama kararı almıştık. Artık uygulaması anılarla ve gönül bağıyla yapılacak bir karar.